

doplatky požadované v knihovním pořadí že mu měly býti přiznány podle tohoto pořadí. Re k u r s n í s o u d této stížnosti ohledně daňových nedoplatků za roky 1933, 1934, 1936 a 1937 vyhověl.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Stát ve své přihlášce, ba ani při rozvrhovém roku neuvedl ani jinak neosvědčil (§ 210 ex. zák.), na které daňové nedoplatky tvrzené platby použil a za kterou dobu. Nelze proto zjistiti, že tak učinil oprávněně na daňové nedoplatky z odprodané nemovitosti. Prvý soud jinak správně zjistil, že požadované daně v přednostním pořadí vnučeným správcem byly zaplacený. Pokud jde o daňové nedoplatky za roky 1933 a 1934 v pořadí knihovním, je nesprávné stanovisko rekursního soudu, že daňové nedoplatky za tyto roky jsou zahrnuty v částce 23.800 K, pod pol. 33 zaknihované, neboť tato položka podle knihovního výtahu týká se poplatkových a ne daňových nedoplatků eráru. Tyto daňové nedoplatky zaknihované jsou pod pol. 39 poz. knihy, na kterou se při rozvrhu nedostalo.

Čís. 17375.

Smluvní pojištění odpovědnosti.

Ustanovením pojistných podmínek, že nabude-li pojistník za pojistné doby místo pojištěného motorového vozidla jiného motorového vozidla, jest povinen ihned, jakmile si opatřil nové vozidlo, zpravit o tom pojistitele s přesným jeho označením a zapřavit potom po případě vyšší pojistnou prémii, určuje se pokračování v pojistném poměru již tím, že si pojistník opatřil za pojistné doby jiné vozidlo, a to zásadně již od nabytí vozidla.

(Rozh. ze dne 9. září 1939, Rv I 451/39.)

Žalující pojišťovna přednesla, že žalovaný jí učinil návrh na odpovědnostní pojištění přihláškou ze dne 22. června 1929, jež žalující přijala a příslušnou pojistku žalovanému doručila. Žalovaný prodal v r. 1930 motocykl, pročež bylo pojištění ponecháno v klidu. Podle dodatku k všeobecným pojišťovacím podmínkám byl žalovaný povinen oznámiti žalující koupi nového motorového vozidla za pojišťovací doby k upravení pojistné premie. To žalovaný neučinil, neboť koupil v r. 1937 osobní auto, aniž to žalující oznámil, a když mu tato upravila premii, odepřel žalovaný premii zaplatiti. Žalobkyně proto navrhla, aby byl žalovaný odsouzen zaplatiti splatné premie a aby bylo mezitímním rozsudkem vysloveno, že pojišťovací smlouva uzavřená na základě původní přihlášky jest dosud v platnosti. P r v ý s o u d uznal mezitímním rozsudkem, že pojišťovací smlouva, o niž jde, jest po právu. O d v o

I a c í s o u d neuznal tuto smlouvu po právu. D ů v o d y: Jest rozhodnouti, zda pojišťovací smlouva odpovědnostní uzavřená mezi stranami na podkladě přihlášky žalovaného ze dne 22. června 1929 jest po právu. Není pochyby o tom, že jde o odpovědnostní pojištění založené pojistkou č. 504.857, podle níž se žalovaný pojistil jako majitel motorového kola zn. Premier na dobu deseti let, jež měla končiti dne 24. června 1939, že během této doby žalovaný pojištěné motorové kolo prodal, a že si pak opatřil a dne 14. dubna 1937 přihlásil u okresního úřadu v H. T. osobní auto. Podle ustanovení § 67 zák. o poj. sml., kterýžto předpis jest ustanovením velícím, zaniká pojistný poměr zcizením pojištěné věci movité, jakmile vyjde z rukou zcizitele. Tyto předpoklady jsou splněny, takže nelze pochybovati o tom, že podle řečeného zákonného ustanovení zanikl pojistný poměr, pokud se vztahoval na uvedené motorové kolo. Tím se celé další právní posouzení soustřeďuje na otázku, zda vyličený pojistný poměr nebyl převeden na osobní auto, které si žalovaný v roce 1937 opatřil. V tomto směru jest rozhodným předpis § 7 dodatečných ustanovení k všeobecným podmínkám pro pojištění povinného ručení majitelů motorových vozidel. Podle něho, nabude-li pojistník místo motorového vozidla, pro něž má pojištění platnost, během smluvené pojišťovací doby jiné motorové vozidlo, jest povinen ihned, jakmile si je cpatřil, zpravit o tom pojišťovatele doporučeným dopisem s přesným označením vozidla a zapřaviti pojišťovatelem případně předepsanou vyšší prémie. O tom, co nastane, nesplní-li pojistník tuto ohlašovací povinnost, není v podmínkách nic uvedeno, než že až do doby ohlášky jest oddáleno ručení pojišťovny, jehož vznik tudíž ohlášku tuto nezbytně předpokládá. Proto, aby se vůbec mohlo míti zato, že byl pojistný poměr převeden na jiné vozidlo, jest především třeba ohlášení jeho, kteréž však, o čemž není sporu, se nestalo (Sb. n. s. civ. 16374). Jest se rovněž zmíniti o tom, že pojistník jest povinen nové vozidlo přesně označiti, čímž jest rozuměti všechny údaje rozhodné pro určení prémie. Tím změna ve vlastnictví motorového vozidla jest obdobou zvýšení nebezpečí, avšak tato změna má v zápětí jiné následky než změna silostroje, neboť tam dáno jest pojišťovateli čl. 12 všeobecných pojišťovacích podmínek právo vypověděti smlouvu, aniž by předpokladem tohoto práva bylo předchozí ohlášení zvýšeného nebezpečí pojistníkem. Tím jest jasně řečeno, že pojistná smlouva i za změny nebezpečí zůstává v platnosti, pokud pojišťovatel neuplatnil své právo smlouvu vypověděti. To však není jasně vysloveno v § 7 dodatečných ustanovení k všeobecným podmínkám a proto nelze souhlasiti s názorem soudu první stolice, že by pouhá okolnost, že si pojišťovatel nevyhradil při změně vozidla odmítnouti pojištění vozidla nového, měla v zápětí pokračování v pojistném poměru. Všeobecné pojišťovací podmínky jako součást smlouvy musí totiž býti tak jasné, aby každý mohl snadno vystihnouti jich smysl, neboť předpokladem smluv vůbec jest projev souhlasné vůle stran (§ 861 a 869 o. z. o.). Poněvadž pojišťovací podmínky vydala žalující pojišťovna, jest obsah § 7 dodatečných

ustanovení k všeobecným pojišťovacím podmínkám, pokud se týká otázky, zda — bez ohledu na ohlášku nového vozidla — původní smlouva pojistná dále trvá, vykládati podle § 915 o. z. o. v neprospěch pojišťovatele (Sb. n. s. civ. 13173). Tyto úvahy vedou k závěru, že ohlášení nového vozidla jest smluveným nutným předpokladem jsočnosti pojistné smlouvy a poněvadž předpoklad ten splněn nebyl, pojistná smlouva po právu není.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu nové jednání.

Důvody:

Podle § 67, odst. 1 zák. čís. 501/1917 ř. z. zaniká pojistný poměr při zcizení pojištěné movité věci, jakmile se vyloučí věc z úchovy zcizitelovy. Za tohoto předpokladu byl by v souzeném případě zanikl pojistný poměr, založený pojistkou čís. 504857 o pojištění povinného ručení žalovaného jako majitele motorového vozidla, nebýti dodatečného ustanovení § 7 k všeobecným podmínkám pro pojištění povinného ručení majitelů motorových vozidel. Podle tohoto ustanovení § 7, nabude-li pojistník místo motorového vozidla, pro něž má pojištění platnost, během smluvené pojišťovací doby jiné motorové vozidlo, jest povinen ihned, jakmile si nové vozidlo opatřil, zpravit o tom pojišťovatele doporučeným dopisem s přesným označením vozidla a zapřavit pojišťovatelem případně předepsanou vyšší prémie. O povinnosti pojišťovatelově oznámiti pojistníkovi, zda pojištění nového vozidla přijímá či nic, není v § 7 zmínky. Z ustanovení vztahujících se na pojistníkovu povinnost zapřavit předepsanou vyšší prémie a z dalšího ustanovení § 7, druhý odstavec těchže dodatečných podmínek o vyrovnání rozdílu při snížení prémie jest zřejmé, že ustanovení § 7 určuje pokračování v pojistném poměru již na základě té skutečnosti, že si pojistník opatřil během pojišťovací doby jiné vozidlo a to zásadně s účinkem již od nabytí vozidla. Omezeno je to jen potud, že podle § 7, třetí odst. těchže dodatečných podmínek nejsou zahrnuty do pojištění nároky ze škod, způsobených nově získaným vozidlem před splněním uvedené (v § 7, první odst.) ohlašovací povinnosti. Jiné následky tohoto pojistníkovy opomenutí nejsou tam stanoveny. S hlediska tohoto smluvního ustanovení je tedy míti za to, že pojistný poměr, nezaničil-li ovšem dříve, byl již novým nabytím automobilu převeden na tento nový silostroj a že hledíc k § 7 dodatečných ustanovení k všeobecným pojišťovacím podmínkám nezaničil podle § 67, odst. 1 zák. čís. 501/1917 ř. z. (rozh. čís. 9939 Sb. n. s.). Toto ustanovení § 7 jest do té míry jasné, že není podnětu pro výklad podle § 915 obč. zák. Ani z předpisu čl. 12 všeob. pojišťovacích podmínek, týkajícího se zvýšeného nebezpečí, nelze usuzovati jinak. Rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 16374 Sb. n. s. nedopadá na souzený případ, neboť tam byl doslov dotyčného ustanovení podstatně jiný; tam se mělo podle nové ohlášky teprve rozhodnouti o pokračování v pojistném poměru, čehož tu není. Odvolací soud vycházeje z jiného práv-

ního názoru a maje za to, že ohlášení nového vozidla jest i v souzeném případě podle uvedeného § 7 dodatečných ustanovení nutným předpokladem jsoucnosti pojistné smlouvy, neposoudil věc správně po právní stránce. Poněvadž se v důsledku tohoto svého právního názoru jinak neobíral odvoláním, bylo rozsudek odvolacího soudu zrušiti (§ 510, odst. 1, druhá věta c. ř. s.).

Čís. 17376.

K otázce neplatnosti postupu pohledávky úpadcem podle § 879 obč. zák. z důvodu, že postup je na jeho straně zločinem podvodného úpadku (§ 205 a) tr. z.) nebo přečinem úpadku z nedbalosti (§ 486 č. 2 tr. z.).

I když odporovatelův dlužník obdržel od svého smluvce za postoupenou pohledávku úplatu v hotovosti, je dlužníkův věřitel postupem zkrácen a oprávněn ujednání postupu odporovati, a to tehdy, nemá-li již dlužník majetku podléhajícího exekuci, nezaplatil-li nic věřiteli na jeho pohledávku z utržených peněz a netvrdil-li ani dlužníkův smluvce, že by odporování nebylo s to přivoditi buď úplné nebo částečné uspokojení dlužníkova věřitele.

(Rozh. ze dne 9. září 1939, Rv II 227/39.)

Žalovaný vede exekuci zabavením a přikázáním k vybrání do výše 7.073 K 65 h na pohledávku, kterou vymáhá žalobou Jan H. proti Gerhardu D. a Dr. Egonu Z. Exekuce ta byla povolena usnesením krajského soudu v M. O. ze dne 2. března 1938. Příkazní usnesení bylo vydáno okresním soudem v M. O. dne 24. března 1938. Žalobce tvrdí, že tato exekuce jest nepřípustná, poněvadž Jan H. postoupil mu tuto svou pohledávku již 1. srpna 1937 do výše 10.000 K jako úhradu za zápůjčku, kterou téhož dne žalobce jemu poskytl. Proti tomu namítl žalovaný, že zmíněný postup pohledávky jest neplatný a to z těchto důvodů: 1. Jan H. složil dne 20. srpna 1936 manifestační přísahu, při které tvrdil, že nemá žádného jmění. 2. Na Jana H. bylo podáno v r. 1933 a 1934 7 návrhů na uvalení konkursu a byly veškeré tyto návrhy zamítnuty proto, že nebylo zjištěno u H. jmění ke krytí konkursních výloh. 3. Jestliže Jan H. po návrhu na uvalení konkursu uvalil na sebe nové závazky, dopustil se tím trestného činu a to buď podvodu dle § 197 tr. z., nebo podvodného úpadku dle § 205 a) tr. z., nebo úpadku z nedbalosti dle § 486 tr. z., neboť učinil nový dluh vypůjčiv si peníze od Františka G. (žalobce), ačkoliv věděl, že jest neschopen platiti. 4. Když Jan H. tvrzenou jím pohledávku postoupil žalobci, učinil tak během exekucí proti němu vedených a tímto postupem spáchal přečin zmaření exekuce dle zákona čís. 78 z r. 1883 ř. zák. 5. Tvrzený postup jest také neplatný dle § 1 zák. č. 64 z r. 1931 Sb. z. a n., protože žalobce František G. jest tchánem Jana H. a žalobci bylo známo, že Jan H. jest